

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1947-1948.

SÉANCE DU 18 MARS 1948.

Projet de loi approuvant le traité entre la Belgique, la France, le Luxembourg, les Pays-Bas et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, signé à Bruxelles le 17 mars 1948.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Traité qui est soumis à votre approbation répond à des préoccupations qui ne sont pas nouvelles pour les esprits soucieux de l'avenir de l'Europe et de notre civilisation occidentale.

Les circonstances qui ont donné lieu à sa conclusion vous sont connues. Vous avez tous à l'esprit les propositions franco-britanniques dont M. Bevin s'est fait l'interprète au Parlement Britannique, dans son discours du 22 janvier dernier. Les négociations qui s'ensuivirent entre les Cinq Puissances ont abouti sans difficulté à ce traité régional qui doit constituer une base de collaboration constante et fructueuse dans tous les domaines.

Deux objectifs essentiels ont été poursuivis : le relèvement économique des cinq pays comme de l'Europe entière, et la sécurité renforcée par un engagement d'assistance mutuelle. Ces deux idées dominantes, comme les autres idées contenues dans le Traité, ont été élaborées en stricte conformité avec la lettre et l'esprit de la Charte des Nations Unies.

*Le Premier Ministre,
Ministre des Affaires Etrangères,*

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1947-1948.

VERGADERING VAN 18 MAART 1948.

Ontwerp van wet tot goedkeuring van het verdrag tussen België, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend op 17 Maart 1948, te Brussel.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het Verdrag dat U tot goedkeuring wordt onderworpen, beantwoordt aan bezorgdheden die niet nieuw zijn voor hen, die zich om de toekomst van Europa en van onze Westerse beschaving bekommeren.

De omstandigheden die aanleiding gegeven hebben tot het sluiten daarvan, zijn U bekend. De Frans-Britse voorstellen, waarvan de h. Bevin in het Britse Parlement de tolk was, in zijn redevoering van 22 Januari laatstleden, zijn nog in uw aller geheugen. De onderhandelingen, die ten gevolge daarvan onder de Vijf Mogendheden gevoerd werden, hebben zonder enige moeilijkheid geleid tot dit regionaal verdrag, dat een basis voor een blijvende en vruchtbare samenwerking op alle gebied moet vormen.

Er werd gestreefd naar twee essentiële doeleinden : eensdeels, het economisch herstel van de vijf landen alsmede van gans Europa, en, anderdeels, de veiligheid, versterkt door een verbintenis tot wederzijdse hulp. Deze twee hoofdgedachten, evenals de andere in het Verdrag besloten gedachten, werden uitgewerkt in volstrekte overeenkomst met de letter en de geest van het Handvest der Verenigde Naties.

*De Eerste-Minister,
Minister van Buitenlandse Zaken,*

P.-H. SPAAK.

Projet de loi approuvant le traité entre la Belgique, la France, le Luxembourg, les Pays-Bas et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, signé à Bruxelles le 17 mars 1948.

CHARLES.
PRINCE DE BELGIQUE,
REGENT DU ROYAUME,

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition du Premier Ministre, Ministre des Affaires Etrangères,

- NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Premier Ministre, Ministre des Affaires Etrangères est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres Législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE.

■ Le Traité entre la Belgique, la France, le Luxembourg, les Pays-Bas et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, signé à Bruxelles, le 17 mars 1948, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 18 mars 1948.

Ontwerp van wet tot goedkeuring van het verdrag tussen België, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend op 17 Maart 1948, te Brussel.

KAREL.

PRINS VAN BELGIE,
REGENT VAN HET KONINKRIJK,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL!

Op de voordracht van de Eerste-Minister, Minister van Buitenlandse Zaken,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

De Eerste-Minister, Minister van Buitenlandse Zaken, is gelast, in Onze Naam, bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ENIG ARTIKEL.

Het Verdrag tussen België, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend op 17 Maart 1948, te Brussel, zal volledige uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, op 18 Maart 1948.

CHARLES.

Par le Régent :

*Le Premier Ministre,
Ministre des Affaires Etrangères,*

Vanwege de Regent :

*De Eerste-Minister,
Minister van Buitenlandse Zaken,*

P.-H. SPAAK.

Traité entre la Belgique, la France, le Luxembourg, les Pays-Bas et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et de l'Irlande du Nord, signé à Bruxelles, le 17 mars 1948.

Son Altesse Royale le Prince Régent de Belgique, le Président de la République Française, Président de l'Union Française, Son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg, Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers,

Etant résolus :

A affirmer leur foi dans les droits fondamentaux de l'homme, dans la dignité et la valeur de la personne humaine, ainsi que dans les autres principes proclamés par la Charte des Nations-Unies;

A conformer et à défendre les principes démocratiques, les libertés civiques et individuelles, les traditions constitutionnelles et le respect de la loi, qui forment leur patrimoine commun;

A resserrer, dans cet esprit, les liens économiques, sociaux et culturels qui les unissent déjà;

A coopérer loyalement et à coordonner leurs efforts pour constituer en Europe occidentale une base solide pour la reconstruction de l'économie européenne;

A se prêter mutuellement assistance, conformément à la Charte des Nations Unies, pour assurer la paix et la sécurité internationales et faire obstacle à toute politique d'agression;

A prendre les mesures jugées nécessaires en cas de reprise d'une politique d'agression de la part de l'Allemagne;

A associer progressivement à leurs efforts d'autres Etats s'inspirant des mêmes principes et animés des mêmes résolutions;

Désireux de conclure à cet effet un Traité réglant leur collaboration en matière économique, sociale et culturelle, et leur légitime défense collective;

Ont désigné pour leurs Plénipotentiaires :

Son Altesse Royale le Prince Régent de Belgique :

Son Excellence Monsieur Paul-Henri SPAAK, Premier Ministre, Ministre des Affaires Etrangères, et

Son Excellence Monsieur Gaston EYSKENS, Ministre des Finances.

Monsieur le Président de la République Française, Président de l'Union Française :

Son Excellence Monsieur Georges BIDAULT, Ministre des Affaires Etrangères, et

Verdrag tussen België, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend te Brussel, op 17 Maart 1948.

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins-Regent van België, de President van de Franse Republiek, President van de Franse Unie, Hare Koninklijke Hoogheid de Groothertogin van Luxemburg, Hare Majestetie de Koningin der Nederlanden en Zijne Majestetie de Koning van Groot-Brittannië, Ierland en de Overzeese Britse Gebieden,

Besloten zijnde :

Hun vertrouwen te bevestigen in de fundamentele rechten van de mens, in de waardigheid en de betekenis van de menselijke persoonlijkheid alsmede in de overige beginselen gehuldigd in het Handvest van de Verenigde Naties;

De democratische beginselen, de persoonlijke en staatsburgerlijke vrijheid, de constitutionele tradities en de eerbet的眼光 voor de wet, welke hun gemeenschappelijk erfdeel vormen, te versterken en te handhaven;

In deze geest de economische, sociale en culturele banden, die hen reeds verbinden, nauwer aan te halen;

Loyaal samen te werken en hun pogingen te verenigen om in West-Europa een hechte grondslag te leggen voor de wederopbouw der Europese economie ;

Elkander bijstand te verlenen in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties, om de Internationale vrede en veiligheid te handhaven en weerstand te bieden aan iedere aanvalspolitiek;

De maatregelen te nemen, die nodig geacht worden in geval van hervatting van een aanvalspolitiek van de zijde van Duitsland;

Geleidelijk in hun streven andere Staten te betrekken, die bezielt zijn door dezelfde idealen en dezelfde doeleinden beogen;

Wensende daartoe een Verdrag te sluiten dat hun samenwerking op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede hun collectieve zelfverdediging regelt;

Hebben als hun Gevolmachtigden aangewezen :
Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins-Regent van België :

Zijne Excellentie de Heer Paul-Henri SPAAK, Eerste-Minister en Minister van Buitenlandse Zaken, en

Zijne Excellentie de Heer Gaston EYSKENS, Minister van Financiën,

De President van de Franse Republiek, President van de Franse Unie :

Zijne Excellentie de Heer Georges BIDAULT, Minister van Buitenlandse Zaken, en

Son Excellence Monsieur Jean DE HAUTE-CLOCQUE, Ambassadeur Extraordinaire et Plénipotentiaire de la République Française à Bruxelles.

Son Altesse Royale Madame la Grande-Duchesse de Luxembourg :

Son Excellence Monsieur Joseph BECH, Ministre des Affaires Etrangères, et

Son Excellence Monsieur Robert ALS, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire du Luxembourg à Bruxelles.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas :

Son Excellence le baron C. G. W. H. VAN BOETZELAAR VAN OOSTERHOUT, Ministre des Affaires Etrangères, et

Son Excellence le baron BINNERT PHILIP VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, Ambassadeur Extraordinaire et Plénipotentiaire des Pays-Bas à Bruxelles.

Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord :

Le Très Honorable ERNEST BEVIN, Membre du Parlement, Principal Secrétaire d'Etat pour les Affaires Etrangères, et

Son Excellence Sir GEORGE WILLIAM RENDEL, K. C. M. G., Ambassadeur Extraordinaire et Plénipotentiaire de Sa Majesté Britannique à Bruxelles, qui, après avoir présenté leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

ARTICLE PREMIER.

Convaincues de l'étroite solidarité de leurs intérêts et de la nécessité de s'unir pour hâter le redressement économique de l'Europe, les Hautes Parties Contractantes organiseront et coordonneront leurs activités économiques en vue d'en porter au plus haut point le rendement par l'élimination de toute divergence dans leur politique économique, par l'harmonisation de leur production et par le développement de leurs échanges commerciaux.

La coopération stipulée à l'alinéa précédent et qui s'exercera notamment par le Conseil Consultatif prévu à l'article 7, ne fera pas double emploi avec l'activité des autres organisations économiques dans lesquelles les Hautes Parties Contractantes sont ou seront représentées et n'entravera en rien leurs travaux, mais apportera au contraire l'aide la plus efficace à l'activité de ces organisations.

ART. 2.

Les Hautes Parties Contractantes associeront leurs efforts, par la voie de consultations directes et

Zijne Excellentie de Heer Jean de HAUTE-CLOCQUE, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur der Franse Republiek te Brussel,

Hare Koninklijke Hoogheid de Groothertogin van Luxembourg :

Zijne Excellentie de Heer Joseph BECH, Minister van Buitenlandse Zaken, en

Zijne Excellentie de Heer Robert ALS, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van Luxembourg te Brussel.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden :

Zijne Excellentie G.G.W.H. baron van BOETZELAER VAN OOSTERHOUT, Minister van Buitenlandse Zaken, en

Zijne Excellentie Binnert Philip baron van HARINXMA thoe SLOOTEN, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur der Nederlanden te Brussel,

Zijne Majesteit de Koning van Groot-Brittannië, Ierland en de Britse Overzeese Gebieden; Voor het Verenigd Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland :

De Right Honorable Ernest BEVIN, lid van het Parlement, Eerste Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken, en

Zijne Excellentie Sir George William RENDEL, K.G.M.G., Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Zijne Britse Majestet te Brussel,

Die, na overlegging van hunne in goede en deugdelijke vorm bevonden volmachten, omtrent de volgende bepalingen zijn overeengekomen :

EERSTE ARTIKEL.

Overtuigd van de nauwe gemeenschap harer belangen en van de noodzakelijkheid zich aaneen te sluiten teneinde het economisch herstel van Europa te bevorderen, zullen de Hoge Verdragsluitende Partijen haar economische werkzaamheden op dusdanige wijze organiseren en coördineren, dat deze het grootst mogelijke resultaat zullen opleveren, door opheffing van tegenstellingen in haar economische politiek, door harmonisering van haar productie, en door ontwikkeling van haar onderling handelsverkeer.

De samenwerking beoogd in het vorige lid, die met name zal worden verwezenlijkt door de Consultatieve Raad voorzien in artikel 7, zal er niet toe leiden, dat op het terrein van de werkzaamheid van andere economische organisaties, waarin de Hoge Verdragsluitende Partijen zijn of zullen zijn vertegenwoordigd, dubbel werk wordt verricht en de arbeid dezer organisaties wordt belemmerd; integendeel zal zij de werkzaamheid dezer organisaties ten goede komen.

ART. 2.

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen gemeenschappelijk er naar streven, zowel langs de weg van

au sein des institutions spécialisées, afin d'elever le niveau de vie de leurs peuples et de faire progresser, d'une manière harmonieuse, les activités nationales dans le domaine social.

Les Hautes Parties Contractantes se concerteront en vue d'appliquer le plus tôt possible les recommandations d'ordre social, émanant d'institutions spécialisées, auxquelles Elles ont donné leur approbation au sein de ces institutions et qui présentent un intérêt pratique immédiat.

Elles s'efforceront de conclure entre Elles, aussitôt que possible, des conventions de sécurité sociale.

ART. 3.

Les Hautes Parties Contractantes associeront leurs efforts pour amener leurs peuples à une compréhension plus approfondie des principes qui sont à la base de leur civilisation commune, et pour développer leurs échanges culturels notamment par le moyen de conventions entre Elles.

ART. 4.

Au cas où l'une des Hautes Parties Contractantes serait l'objet d'une agression armée en Europe, les autres lui porteront, conformément aux dispositions de l'article 51 de la Charte des Nations Unies, aide et assistance par tous les moyens en leur pouvoir, militaires et autres.

ART. 5.

Toutes les mesures prises en application de l'article précédent devront être immédiatement portées à la connaissance du Conseil de Sécurité. Elles seront levées aussitôt que le Conseil de Sécurité aura pris les mesures nécessaires pour maintenir ou rétablir la paix ou la sécurité internationales.

Le présent Traité ne porte pas atteinte aux obligations résultant pour les Hautes Parties Contractantes des dispositions de la Charte des Nations Unies. Il ne sera pas interprété comme affectant en rien le pouvoir et le devoir du Conseil de Sécurité, en vertu de la Charte, d'agir à tout moment de la manière qu'il juge nécessaire pour maintenir ou rétablir la paix et la sécurité internationales.

ART. 6.

Les Hautes Parties Contractantes déclarent, chacune en ce qui la concerne, qu'aucun des engagements en vigueur entre Elles ou envers des Etats tiers n'est en opposition avec les dispositions du présent Traité.

Elles ne conclueront aucune alliance et ne participeront à aucune coalition dirigée contre l'une d'entre Elles.

rechtstreeks overleg als in de gespecialiseerde organisaties, de levensstandaard van hun volken te verhogen en op harmonische wijze de nationale werkzaamheden op sociaal terrein te ontwikkelen.

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen met elkander overleg plegen teneinde zo spoedig mogelijk de aanbevelingen toe te passen op sociaal gebied, afkomstig van gespecialiseerde organisaties, met welke aanbevelingen zij in deze organisaties zich hebben verenigd en die van direct practisch belang zijn.

Zij zullen er naar streven onderling zo spoedig mogelijk overeenkomsten te sluiten betreffende de sociale veiligheid.

ART. 3.

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen gezamenlijk ernaar streven om haar volken een beter begrip bij te brengen van de beginselen, die ten grondslag liggen aan haar gemeenschappelijke beschaving, en om culturele uitwisselingen te bevorderen, met name door middel van onderlinge overeenkomsten.

ART. 4.

Indien één der Hoge Verdragsluitende Partijen het voorwerp zou zijn van een gewapende aanval in Europa, zullen de andere Hoge Verdragsluitende Partijen, in overeenstemming met de bepalingen van artikel 51 van het Handvest, aan de aldus aangevallen partij alle militaire en andere hulp en bijstand verlenen, welke in haar vermogen ligt.

ART. 5.

Alle maatregelen genomen ter toepassing van het vorige artikel moeten terstond ter kennis worden gebracht van de Veiligheidsraad. Zij zullen worden opgeheven, zodra de Veiligheidsraad de nodige maatregelen zal hebben genomen om de internationale vrede en veiligheid te handhaven of te herstellen.

Dit Verdrag maakt geen inbreuk op de verplichtingen, welke voor de Hoge Verdragsluitende Partijen voortvloeien uit de bepalingen van het Handvest der Verenigde Naties. Het zal niet worden uitgelegd als in enig opzicht inbreuk makend op het recht en de plicht van de Veiligheidsraad om, overeenkomstig het Handvest, te allen tijde op te treden op de wijze, die hij nodig oordeelt, om de internationale vrede en veiligheid te handhaven of te herstellen.

ART. 6.

De Hoge Verdragsluitende Partijen verklaren, ieder voor zover haar betreft, dat geen der verbintenissen, op het ogenblik van kracht tussen haar en een der andere Hoge Verdragsluitende Partijen of met een derde Staat, in strijd is met de bepalingen van dit Verdrag.

Zij zullen geen bondgenootschap aangaan en aan geen coalitie deelnemen, gericht tegen enige andere Hoge Verdragsluitende Partij.

ART. 7.

En vue de se concerter sur toutes les questions faisant l'objet du présent Traité, les Hautes Parties Contractantes créeront un Conseil Consultatif qui sera organisé de manière à pouvoir exercer ses fonctions en permanence. Le Conseil siégera chaque fois qu'il le jugera opportun.

A la demande de l'une d'entre Elles, le Conseil Consultatif sera immédiatement convoqué en vue de permettre aux Hautes Parties Contractantes de se concerter sur toute situation pouvant constituer une menace contre la paix, en quelqu'endroit qu'elle se produise, sur l'attitude et les mesures à adopter en cas de reprise d'une politique d'agression de la part de l'Allemagne ou sur toute situation mettant en danger la stabilité économique.

ART. 8.

Fidèles à leur détermination de ne régler leurs différends que par des voies pacifiques, les Hautes Parties Contractantes conviennent d'appliquer entre Elles les dispositions suivantes :

Les Hautes Parties Contractantes règleront, pendant la durée de l'application du présent Traité, tous les différends visés par l'article 36, alinéa 2, du Statut de la Cour Internationale de Justice, en les portant devant la Cour, sous les seules réserves que chacune d'entre Elles a faites en acceptant la clause de juridiction obligatoire et pour autant qu'Elle les maintiendrait.

Les Hautes Parties Contractantes soumettront, d'autre part, à une procédure de conciliation tous différends autres que ceux visés à l'article 36, alinéa 2, du statut de la Cour Internationale de Justice.

En cas de différends complexes dont certains éléments relèvent de la conciliation et d'autres du règlement judiciaire, chaque Partie du différend aura le droit de demander que le règlement par la voie judiciaire des éléments juridiques du différend précède la procédure de conciliation.

Les stipulations qui précèdent ne portent pas atteinte aux dispositions ou accords applicables instituant toute autre procédure de règlement pacifique.

ART. 9.

Les Hautes Parties Contractantes pourront décider, de commun accord, d'inviter tout autre Etat à adhérer au présent Traité aux conditions qui seront convenues entre Elles et l'Etat invité.

Tout Etat ainsi invité pourra devenir partie au Traité par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Gouvernement belge.

Ce Gouvernement informera les autres Hautes Parties Contractantes du dépôt de chaque instrument d'adhésion.

ART. 7.

Ten einde onderling overleg te plegen omtrent alle vraagstukken, die het onderwerp van dit Verdrag uitmaken, zullen de Hoge Verdragsluitende Partijen een Consultatieve Raad instellen, die aldus zal worden georganiseerd dat hij zijn functies permanent kan uitoefenen. De Raad zal bijeenkomen telkens wanneer hij zulks nuttig zal achten.

Op verzoek van een Harer zal de Consultatieve Raad onmiddellijk worden bijeengeroepen teneinde de Hoge Verdragsluitende Partijen in staat te stellen overleg te plegen omtrent elke toestand, die een bedreiging voor de vrede zou kunnen vormen, waar deze zich ook voordoet, omtrent de aan te nemen houding en de te nemen maatregelen in geval van hervatting van een aanvalspolitiek van Duitsland of omtrent elke toestand, die de economische stabiliteit in gevaar brengt.

ART. 8.

Getrouw aan haar besluit om haar geschillen slechts langs vreedzame weg te beslechten, komen de Hoge Verdragsluitende Partijen overeen, onderling de volgende bepalingen toe te passen :

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen, zolang dit Verdrag van kracht is, alle geschillen beoogd in artikel 36, lid 2, van het Statuut van het Internationale Gerechtshof beslechten door deze voor het Hof te brengen, met alleen die reserves welke ieder harer gemaakt mocht hebben bij de aanvaarding van de bepaling inzake de verplichte rechtspraak, en zulks slechts zolang die reserves zullen worden gehandhaafd.

De Hoge Verdragsluitende Partijen zullen bovendien alle andere geschillen dan die, voorzien in artikel 36, lid 2, van het Statuut van het Internationale Gerechtshof, aan een verzoeningsprocedure onderwerpen.

Indien het geldt gemengde geschillen, waarvan enige elementen aan verzoening en andere aan rechtspraak zouden zijn onderworpen, zal iedere Partij bij het geschil het recht hebben te eisen, dat de rechterlijke beslissing omtrent de rechtskwesties aan de verzoeningsprocedure zal voorafgaan.

De bovenstaande bepalingen maken geen inbreuk op de van toepassing zijnde bepalingen of overeenkomsten, die een andere wijze van vreedzame beslechting voorschrijven.

ART. 9.

De Hoge Verdragsluitende Partijen kunnen eenstemmig besluiten iedere andere Staat uit te nodigen tot dit Verdrag toe te treden op de voorwaarden, die tussen Haar en de uitgenodigde Staat zullen worden overeengekomen.

Iedere aldus uitgenodigde Staat kan partij worden bij dit Verdrag door de nederlegging van een akte van toetreding bij de Belgische Regering.

Deze Regering zal de andere Hoge Verdragsluitende Partijen in kennis stellen van de nederlegging van iedere akte van toetreding.

ART. 10.

Le Présent Traité sera ratifié et les instruments de ratification seront déposés aussitôt que faire se pourra auprès du Gouvernement belge.

Il entrera en vigueur à la date du dépôt du dernier instrument de ratification et restera en vigueur pendant cinquante ans.

A l'expiration des cinquante ans, chaque Haute Partie Contractante aura le droit de mettre fin au Traité, en ce qui la concerne, à condition d'adresser une déclaration à cet effet au Gouvernement belge avec préavis d'un an.

Le Gouvernement belge informera les Gouvernements des autres Hautes Parties Contractantes du dépôt de chaque instrument de ratification ainsi que de chaque déclaration de dénonciation.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ci-dessus désignés ont signé le présent Traité et y ont apposé leur sceau.

Fait à Bruxelles, le 17 mars 1948, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un exemplaire unique qui sera déposé aux archives du Gouvernement belge et dont copie certifiée conforme sera transmise par ce Gouvernement à chacun des autres signataires.

Pour la Belgique :

(S.) P.-H. SPAAK.
(S.) G. EYSKENS.

Pour la France :

(S.) G. BIDAULT.
(S.) J. DE HAUTECLOCQUE.

Pour le Luxembourg :

(S.) J. BECH.
(S.) R. ALS.

Pour les Pays-Bas :

(S) VAN BOETZELAER VAN OOSTERHOUT.
(S) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN.

Pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord :

(S.) E. BEVIN.
(S.) G.-W. RENDEL.

ART. 10.

Dit Verdrag zal bekrachtigd worden en de akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk worden nedergelegd bij de Belgische Regering.

Het Verdrag zal in werking treden op de datum van de nederlegging van de laatste akte van bekrachtiging en zal gedurende vijftig jaren van kracht blijven.

Bij het verstrijken van deze vijftig jaren zal iedere Hoge Verdragsluitende Partij het recht hebben aan het Verdrag, voor zover Haar betreft, een einde te maken, op voorwaarde dat een daartoe strekkende verklaring een jaar te voren ter kennis is gebracht van de Belgische Regering.

De Belgische Regering zal de Regeringen der andere Hoge Verdragsluitende Partijen kennis geven van de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, alsmede van iedere opzeggingsverklaring.

Ten bewijze waarvan de hierboven aangegeven Gevolmachtigden dit Verdrag ondertekend en van hun zegel voorzien hebben.

Gedaan te Brussel, de 17^e Maart 1948, in de Franse en in de Engelse taal, beide teksten authentiek zijnde, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Belgische Regering, en waarvan gewaarmerkte afschriften door deze Regering zullen worden overgemaakt aan ieder der overige ondertekenaars.

Voor België :

(w.g.) P.-H. SPAAK.
(w.g.) G. EYSKENS.

Voor Frankrijk :

(w.g.) G. BIDAULT.
(w.g.) J. DE HAUTECLOCQUE.

Voor Luxemburg :

(w.g.) J. BECH.
(w.g.) R. ALS.

Voor Nederland :

(w.g.) VAN BOETZELAER VAN OOSTERHOUT.
(w.g.) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN.

Voor het Verenigd-Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland :

(w.g.) E. BEVIN.
(w.g.) G.-W. RENDEL.